

Yhtymähallitus 25.02.2021 § 35

Hallintojohtaja 2.6.2021 § 1 ja 16.6.2021 § 2

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.7.2021 alkaen

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja
terveyspalvelujen kuntayhtymä

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
1. Yleisiä periaatteita	6
1.1 Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan.....	6
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä	6
1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	6
1.4 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen	7
1.5 Maksukatko	7
1.6 Sotainvalidit	9
1.7 Rintamaveteraanit	9
1.8 Etäpalveluista perittävät maksut	10
1.9 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu	10
1.10 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun	10
2. Avopalvelujen maksut	11
2.1 Terveysasemien maksut avohoidossa.....	11
2.1.1 Terveysasemien lääkäripalvelujen maksut	11
2.1.2 Terveysaseman hoitajan hoitovastaanotot	11
2.1.3 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotosohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen .	12
2.2 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito	12
2.2.1 Perusmaksut	12
2.2.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan	12
2.2.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito.....	12
2.2.4 Kuvantamistutkimukset	13
2.2.5 Proteettiset toimenpiteet.....	13
2.3 Lääkinnällinen kuntoutus.....	13
2.3.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus.....	13
2.3.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet.....	13
2.3.3 Perusterveydenhuoltona annetut terapiat.....	14
2.3.4 Fysioterapian ohjattu ryhmäkuntoutus	14
2.3.5 Sarjassa annettava hoito terveystieteiden keskuksessa	14
2.3.6 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti	15
2.3.7 Päiväkuntoutus	15
2.4 Erikoissairaanhoidon maksut	15

2.4.1 Poliklinikkamaksu.....	15
2.4.2 Yhteispäivystyksen käynnit	16
2.4.3 Suun terveydenhuollon päivystys	16
2.4.4 Päiväkirurginen/lyhytjälkihoitoinen (herko) käynti	17
2.4.5 Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa	17
2.5 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset.....	17
2.6 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito	18
2.7 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta	18
2.7.1 Maksulliset todistukset	18
2.7.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus.....	19
2.7.3 Maksuttomat todistukset	19
2.8 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu	19
2.9 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle.....	20
2.10 Sairaankuljetus.....	20
2.11 Kelan matkakorvaukset (ei ole Siun soten asiakasmaksu).....	20
3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut	21
3.1 Lyhytaikainen laitoshoido	21
3.2 Päivä- ja yöhoidon maksu	21
3.3 Kuntoutushoidon maksut	21
3.4 Vuodeosastolla yöpyvä omainen	22
4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu (sosiaalihoitolaki)	22
4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut	22
4.2 Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu.....	22
4.3 Tukipalvelut.....	23
4.3.1 Ateriapalvelu	23
4.3.2 Turvapalvelut	23
4.3.3 Seurantasoittopalvelu	25
4.3.4 Kotihoidon kuvapuhelinpalvelu	25
4.3.5 Kauppapalvelu.....	25
4.3.6 Lääkkeiden kuljettaminen apteekista	26
4.3.7 Lääkeannostelija	26
4.3.8 Saattajapalvelu.....	26
4.3.9 Pyykkipalvelu.....	26
4.3.10 Kylvetyspalvelu	26
4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykososiaaliset tukikäynnit.....	26
4.5 Sosiaalihoitolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	27
4.6 Kiertävä perhehoito	27
4.7 Lyhytaikainen perhehoito, palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa	27

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito	27
4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa	27
4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu ja sosiaalihuoltolain mukainen pitkäaikainen asumispalvelu	28
4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun kuukausimaksutaulukko	28
4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun asiakasmaksussa huomioitavat tulot	30
4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa	31
4.11 Ryhmäkodit	32
4.11.1 Ryhmäkotien ylläpitomaksu.....	32
5. Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut	33
5.1 Palvelun pitkäaikaisuus	33
5.2 Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut	33
5.2.1 Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot	34
5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa	34
6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut.....	36
6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut	36
6.2 Päivä- ja työtoiminta	37
6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta.....	37
6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta, kesäkerhot, 16 vuotta täyttäneet	37
6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset	37
6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut.....	37
6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut	38
6.3.4 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu	39
6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito	40
6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido.....	40
6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito	40
6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido	42
6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito	42
6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito	42
6.5 Kuntoutushoidon maksut	42

7. Lastensuojelun maksut	43
7.1 Vanhemmilta perittävät maksut	43
7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu	43
8. Muut maksut	44
8.1 Sosiaalipäivystys.....	44
8.2 Omien henkilörekisteritietojen tarkastusmaksu	44
9. Asiakasmaksujen alentamisperusteet	45

1. Yleisiä periaatteita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.7.2021 alkaen ovat voimassa koko Siun Sotessa.

1. Asiakkaan siirtyessä Siun soten järjestämästä palvelusta toiseen (laitohoito-asumisyksikkö /asumisyksikkö-laitohoito/laitohoito-laitohoito/asumisyksikkö-asumisyksikkö) ei lähetettävä yksikkö laskuta lähtöpäivää.
2. Asiakkaan siirtyessä perhehoidosta suoraan palveluasumiseen/laitohoitoon peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Asiakkaan siirtyessä palveluasumisesta/laitoksesta perhehoitoon peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.
3. Jos potilas erikoissairaanhoidon poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi, peritään häneltä poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu (Asiakasmaksuasetus 8 §). Säännöstä sovelletaan koko Siun soten alueella potilaan siirtyessä avohoitoyksiköstä välittömästi laitoshoitoyksikköön.
4. Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksu peritään päivältä, jona asiakas siirtyy lyhytaikaiseen asumispalveluun ja lyhytaikaisesta asumispalvelusta kotiin paluupäivältä, mikäli säännöllisen kotihoidon palvelua järjestetään lyhytaikaiseen asumispalveluun lähtö- ja paluupäivinä.

1.1 Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan

Lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992; jäljempänä asiakasmaksulaki) ja asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992; jäljempänä asiakasmaksuasetus)

1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (asiakasmaksulaki 2 §).

1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista (asiakasmaksulaki 11 §).

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa myös silloin, jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen (asiakasmaksulaki 11 §).

Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden. (Asiakasmaksulakimuutos 30.12.2020/1201 § 11)

Siun sotessa myös terveydenhuollon tasasuuruksia maksuja voidaan alentaa, jos maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista. Tarkemmin asiakasmaksun alentamisen perusteista on luvussa 9.

1.4 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi.

Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (ja niihin liittyvät tulotiedot) tarkistetaan joka toinen vuosi ja silloin, kun

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi
- asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- kuntayhtymän maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään voimassa olevan lainsäädännön mukaan.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun määrittämiseksi tulee asiakkaan tai hänen edunvalvojansa/asioiden hoitajansa esittää tositteet tulo- ja verotustiedoista ja maksun määrittämiseksi tarvittavista kustannuksista.

1.5 Maksukatto

Potilaan maksamille julkisen terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä eli maksukatto: 683 € 1.1.2020 alkaen toistaiseksi.

Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 683 €, ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään kuitenkin 22,50 € hoitopäivämaksu 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä

Alle 18-vuotiaan lapsen ja nuoren käyttämistä palveluista perityt maksukattoon kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Terveyspalvelujen käyttäjän on itse seurattava maksukaton täyttymistä.

Maksukattoon lasketaan:

- terveyskeskusmaksut
- terveyskeskuksessa annettavan yksilökohtaisen fysioterapian maksut
- poliklinikkamaksut
- päiväkirurgisen hoidon maksut
- sarjahoitomaksut
- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksissa
- yö- ja päivähoidon maksut (lyhytaikainen laitoshoido)
- kuntoutushoidon maksut
- em. ostopalveluista Siun soten perimät asiakasmaksut

Maksukaton ulkopuolelle jäävät seuraavat maksut:

- kotona annettava palvelu: kotipalvelu ja lyhytaikainen kotisairaanhoido sekä kotisairaalahoido
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- terveyskeskuksen suun- ja hampaiden tutkimus ja hoito
- sairaankuljetus
- pitkäaikainen laitoshoido
- lääkärintodistusmaksut
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu
- lakisääteisistä vakuutuksista maksetut maksut (täyskustannusmaksut)
- toimeentulotukena myönnettyt asiakasmaksut
- sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelumaksut
- omaishoidon lakisääteisten vapaiden ajalta perityt asiakasmaksut
- vaikeavammaisen asumispalvelut
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelut
- työterveyshuollon maksut
- perhehoidon maksut
- muulta kuin Suomessa asuvalta perityt todellisia hoitokustannuksia vastaavat maksut
- viivästyskorko ja perintäkulut

Vapaakortti

Maksukaton täyttymisen jälkeen myönnetään vapaakortti. Vapaakortin myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Vapaakortti on maksukaton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

1.6 Sotainvalidit

Sotainvalideilta, joilla on 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939 - 1945 sotien johdosta, ei peritä asiakasmaksua (sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6a, 6b):

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista
- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihoitolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista

Sotainvalideilta, joiden haitta-aste on vähintään 20 %, ei peritä asiakasmaksua:

- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

Siun sote perii korvaukset Valtiokonttorilta.

Siun sote perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Valtiokonttorin ohje kunnille Sotainvalidit 18.12.2020 VK/48119/08.01.02/2020)

1.7 Rintamaveteraanit

Rintamaveteraaneilta ei peritä asiakasmaksua:

- kotipalvelusta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista (tukipalveluja esim. turvapuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvytys-, siivous- ja pyykki- vaatehuoltopalvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihoitolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihoitolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun hoivasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 24 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

Siun sote perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Valtiokonttorin ohje kunnille 18.12.2020 VK/48164/08.01.02/2020)

1.8 Etäpalveluista perittävät maksut

Etäpalvelu/etävastaanotto (videovälitteinen tai puhelimitse) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin tai palveluun. Etäyhteyksien avulla annetusta palvelusta peritään samat maksut kuin esimerkiksi vastaanottokäynnistä poliklinikalla tai terveysasemalla tai kotikäynnillä annetusta palvelusta, mikäli palvelu on maksullinen muutoinkin.

1.9 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä 50,80 €, mikäli asiakas on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt saapumatta varatulle vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön; eikä asiakas tai hänen edustajansa ole ennalta peruuttanut vastaanottoaikaan tai palvelua.

Maksu peritään kaikista ennalta peruuttamattomista terveydenhuollon palveluista ja sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisesta hoito- tai asumispalvelusta. Maksu peritään myös muutoin maksuttomista palveluista.

Maksua ei peritä mielenterveys- ja päihdepalvelujen eikä psykiatrian käyttämättä jätetyistä vastaanottoajoista.

1.10 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun

Kuntayhtymä perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta, pitkäaikaisesta asumispalvelusta, pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta perhehoidosta maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta.

Jos palvelu keskeytyy kunnasta tai kuntayhtymästä johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta.

Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

(Asiakasmaksulaki 30.12.2020 § 10 k)

Ateriapalvelumaksut laskutetaan toteutuman mukaan. *Siun soten oma tarkennus*

2. Avopalvelujen maksut

2.1 Terveysasemien maksut avohoidossa

2.1.1 Terveysasemien lääkäripalvelujen maksut

Terveysaseman avosairaanhoidon lääkäripalvelumaksu 20,60 €/käynti:

- Maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä Siun soten alueen terveyskeskuksissa kalenterivuoden aikana.
- veteraanitunnuksen omaaville ja alle 18-vuotiaille maksuton
- lääkärin tekemä työttömän terveystarkastus: ensimmäinen lääkärikäynti, kun terveydenhoitaja/sairaanhoidtaja ohjaa asiakkaan lääkärin vastaanotolle maksuton
- alle 18-vuotiaan tuen tarpeen selvittämiseksi tehtävistä Lapset puheeksi –keskusteluista ja –neuvonpidoista ei peritä asiakasmaksua
- Terveyskeskuksen lääkärikäynnin maksua 20,60 €/käynti ei peritä, kun lääkäri lähettää potilaan erikoissairaanhoidon päivystykseen terveyskeskuksen käynniltä saman päivän aikana ja saman tulosityn vuoksi. Maksuttomuus edellyttää lääkärin päivystyslähettettä (jos päivystyslähettettä ei tehdä: peritään terveysaseman lääkärikäynnin maksu).

Lääkärikäynnin maksu peritään myös todistus-/lausuntokäyntien yhteydessä.

Terveyskeskuksen päivystyksessä arkisin klo 20-08 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä päivystyskäyntimaksu 28,30 €/käynti:

- Maksu peritään 18-vuotta täyttäneiltä
 - Päivystyskäyntimaksu peritään arkisin klo 20-08 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä terveyskeskuksissa, joissa päivystystä edellä mainittuina aikoina järjestetään Päivystyskäyntimaksu 28,30 €/käynti peritään myös henkilöltä, joka on jo maksanut kolme 20,60 €:n suuruista lääkäripalvelumaksua.

Etäpalvelu (puhelimitse tai videovälitteisesti internetyhteyden kautta) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin, josta peritään käyntimaksu.

2.1.2 Terveysaseman hoitajan hoitovastaanotot

Sairaanhoidajan, terveydenhoitajan ja kättilön vastaanotot ovat maksuttomia 1.7.2021 alkaen, kun hoitovastuu on hoitajalla. Mikäli vastaanottotapahtuma muuttuu lääkärin vastuulle, peritään lääkäripalvelumaksu kappaleen 2.1.1 mukaisesti.

2.1.3 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen

Maksua ei peritä rokottamisesta ja rokotteista (rokoteaineista), mikäli rokottaminen perustuu kansalliseen rokotusohjelmaan tai kyse on lääkärin määräykseen perustuvasta perussairauden vuoksi tarpeellisesta rokottamisesta (ts. kun rokottaminen kuuluu potilaan sairauden hoitoon).

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä rokottamisesta (toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä), mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote.

Huom. ks. muulta kuin Suomessa asuvalta perittävät maksut kappaleesta 2.9.

2.2 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

2.2.1 Perusmaksut

- perusmaksu/suuhygienisti 10,20 €/käynti
- perusmaksu/hammaslääkäri 13,10 €/käynti
- perusmaksu/erikoishammaslääkäri 19,20 €/käynti
- alle 18-vuotiaille suun ja hampaiden tutkimus ja hoito maksuton

2.2.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan

Vaativuusluokka: 0-2	8,40 €
Vaativuusluokka: 3-4	18,90 €
Vaativuusluokka: 5-7	37,50 €
Vaativuusluokka: 8-10	54,90 €
Vaativuusluokka: 11-	77,00 €

Toimenpiteiden vaativuusluokitusten sisältö löytyy linkistä:

<https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Suun-terveydenhuollon-vastaavuusluettelo-2021.pdf>

2.2.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito

Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito 41,20 €/käynti

- odottavan äidin sylkitutkimus maksuton

2.2.4 Kuvantamistutkimukset

Hammaskuva	8,40 €
Panoraamaröntgen	18,90 €
Ehkäisevä hoito: SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet	8,40 €

2.2.5 Proteettiset toimenpiteet

Proteesin pohjaus	54,90 €
Proteesin korjaus	37,50 €
Akryyliosa- ja kokoproteesi	183,50 €
Kruunut ja sillat hampaalta	183,50 €
Rankaproteesi	222,70 €

Maksua ei saa periä hampaiden tarkastuksesta, ehkäisevästä hoidosta eikä protetiikkaan liittyvästä kliinisestä työstä henkilöiltä, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnuksen omaavilta henkilöiltä tai jolla on eräisiin Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutuksesta annetun lain (1039/1997) 2 §:ssä tarkoitettu todistus lain 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta.

2.3 Lääkinnällinen kuntoutus

Terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitetun lääkinällisen kuntoutuksen palvelut

2.3.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus

ovat maksuttomia (asiakasmaksulaki 5 §).

2.3.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet

ja niiden sovitus, tarpeellinen uusiminen ja huolto ovat maksuttomia

paiti silloin, kun apuvälineen tarve aiheutuu työtaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (279/1959), potilasvahinkolain (585/1986) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista.

2.3.3 Perusterveydenhuoltona annetut terapiat

11,40 €/hoitokerta, kun kysymys ei ole sarjahoidosta (ks. kappale 2.3)

- fysioterapia
- toimintaterapia
- neuropsykologinen kuntoutus
- ravitsemusterapia
- jalkojenhoito/jalkaterapia
- ravitsemusterapia (myös keskussairaalassa annettu) *Hallintojohtaja 16.6.2021 § 2*
- puheterapia
- muusta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta tai terapiasta
- alle 18-vuotiaille maksuton
- terapeutin suorittamat apuvälinearviökäynnit maksuttomia

2.3.4 Terapiapalvelujen ohjattu ryhmäkuntoutus

- 5 €/kerta (ei kerrytä maksukattoa)
- maksutonta alle 18-vuotiaille *Hallintojohtaja 2.6.2021 § 1*

2.3.5 Sarjassa annettava hoito terveystieteiden keskuksessa

11,40 €/hoitokerta

- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton
- alle 18-vuotiaille maksuton
- mielenterveytyksessä annettu sarjahoito kuten psykoterapia maksutonta (Asiakasmaksulaki 5 §)

Terveyskeskuksessa sarjahoitomaksu peritään:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta

Monialainen kotikuntoutus 8 €/vuorokausi (kerryttää maksukattoa). Maksu on 8 € vuorokaudessa riippumatta siitä, kuinka monta kertaa kotona käydään kuntouttamassa tai kuinka pitkä aika tai mikä ammattiryhmä kuntoutusta antaa. Maksu 8 €/vuorokausi peritään myös etäyhteydenotosta.

- alle 18-vuotiaille maksuton

2.3.6 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti

11,40 €/käynti

- kotiutumiseen liittyen 1-2 kotikäyntiä maksuttomia
- säännöllisen kotihoidon asiakkaalle maksuttomia
- apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.3.7 Päiväkuntoutus

• Päiväkuntoutus 1 (kuntoutus, lounas, kahvi, edestakainen kuljetus)	20 € / kerta
• Päiväkuntoutus 2 (kuntoutus, lounas, kahvi, ei sisällä kuljetusta)	15,60 € / kerta
• Päiväkuntoutus 3 (kuntoutus, lounas, kahvi, yhdensuuntainen kuljetus)	17,60 € / kerta
• Ohjattu päiväkuntoutusryhmä (ei aterioita eikä kuljetusta)	5 € / hlö / kerta
• Fysioterapeuttien ohjaamat voima- ja tasapainoryhmät (VoiTas)
VoiTas-ryhmä (ohjattu kuntosalijakso n. 10 vk, sisältää alku- ja loppututkimukset)	37,40 € /jakso
• Puolipäiväkuntoutus (sisältää aterian, ei sisällä kuljetusta)	10 € / kerta
• Puolipäiväkuntoutus (sisältää aterian ja kuljetuksen)	15 € / kerta

Eivät kerrytä maksukattoa.

2.4 Erikoissairaanhoidon maksut

2.4.1 Poliklinikkamaksu

Poliklinikkamaksu on 41,20 €/käynti

- Maksuton alle 18-vuotiaille 1.7.2021 lukien.

Etäpalvelu (puhelimitse tai videovälitteisesti internetyhteyden kautta) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin, josta peritään poliklinikkamaksu 41,20 €.

Poliklinikkamaksu peritään myös todistus-/lausuntokäyntien yhteydessä.

Poliklinikkamaksua ei peritä, jos potilas otetaan sairaalan vuodeosastolle hoidettavaksi poliklinikkakäynnin tai ensiavun päivystyskäynnin seurauksena eli potilas siirtyy poliklinikalta suoritetun tutkimuksen jälkeen välittömästi vuodeosastolle. Tällöin potilaalta peritään poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu.

Potilaan käydessä useammilla poliklinikoilla saman päivän aikana, olipa kyseessä saman tai eri terveystieteiden hoidosta, sama tai eri erikoisala, peritään vain yksi poliklinikkamaksu/päivä.

Poliklinikkamaksua ei peritä psykiatrisen avohoidon poliklinikkakäynneistä, eli poliklinikkakäynti on ilmainen potilaalle seuraavilla erikoisaloilla:

- lastenpsykiatria
- nuorisopsykiatria
- yleissairaalapsykiatria
- riippuvuuspoliklinikka
- aikuispsykiatria (koskee myös yhteispäivystyksen tiloissa tapahtuvia psykiatrisen tehostetun avohoidon käyntejä)

Poliklinikkakäynti on maksuton myös:

- veteraanitunnuksen omaaville
- jos se liittyy Lapset puheeksi -keskusteluun tai -neuvonpitoon
- palliatiivisen keskuksen potilaiden ja heidän perheidensä sopeutumisvalmennus ja psykososiaalinen tuki (Asiakasmaksulaki 5 §)
- naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS 53/2015) 25 artiklassa tarkoitettujen seksuaalisen väkivallan uhreja varten perustettujen tukikeskusten tarjoamat palvelut (Asiakasmaksulaki 5 §)
- päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnattujen äitiyspoliklinikoiden antama tutkimus, hoito ja seuranta (Asiakasmaksulaki 5 §)

Poliklinikkakäynnin asiakasmaksuun sisältyvät kaikki julkisen terveydenhuollon määräämät käyntiin liittyvät röntgen- ja laboratoriotutkimukset (myös ennen käyntiä ja käynnin jälkeen).

2.4.2 Yhteispäivystyksen käynnit

Poliklinikkamaksu on 41,20 €/käynti.

Alle 18 –vuotiaiden käynnit ja sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.

2.4.3 Suun terveydenhuollon päivystys

Terveyskeskuksessa annetusta suun ja leukojen erikoissairaanhoidosta peritään 41,20 € käynniltä tai 135,10 €, mikäli tutkimuksen ja hoidon perusteena on

- a) hampaiston, leukojen ja kasvojen kehityshäiriö,
- b) vaikea, toimintaa haittaava laaja-alainen synnynnäinen hampaistopuutos tai kehityshäiriö,
- c) pään ja leukojen alueen kiputila,
- d) kaulan ja pään alueen säteilytys tai sytostaattihoido taikka
- e) muun kuin hammassairauden takia välttämätön suun hoito.

2.4.4 Päiväkirurginen/lyhytjälkihoitoinen (herko) käynti

Poliklinikkamaksu on päiväkirurgisessa käynnissä 135,10 €

Päiväkirurginen asiakasmaksu peritään asiakkaalta aina, kun leikkaustoimenpide on ennalta suunniteltu toteutettavaksi päiväkirurgisena (tulo- ja lähtöpäivä samat, potilas saa yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä).

Jos potilas päiväkirurgisen tai lyhytjälkihoitoisen kirurgian toimenpiteen jälkeen otetaan hoidettavaksi sairaalan vuodeosastolle, peritään leikkaustoimenpidepäivältä päiväkirurgian maksu ja seuraavilta hoitopäiviltä vuodeosastohoidon maksu. Mikäli terveyskeskuksen vuodeosastopotilas käy päiväkirurgisessa toimenpiteessä, (ennalta suunniteltu) on käynti potilaalle maksuton.

Päiväkirurgisen poliklinikkamaksu peritään myös sotiemme veteraaneilta.

2.4.5 Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa

Sarjahoitomaksu erikoissairaanhoidossa on 11,40 €/hoitokerta.

- alle 18-vuotiaille maksuton
- mielenterveystyössä annettu sarjahoito kuten psykoterapia maksutonta (HE 129/2020 § 5)

Erikoissairaanhoidossa sarjahoitomaksu peritään:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta ja
- muusta vastaavasta hoidosta
- hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa, joka muodostaa sarjan ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa tai jos hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.
- maksu enintään 45 hoitokerralta/vuosi
- sarjahoidon määrää lääkäri, joka vastaa hoidosta

2.5 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset

Terveyskeskuksen tai erikoissairaanhoidon läheteellä tehdyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suun terveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen 2.2.4 mukainen maksu.

Yksityislääkärin tai yksityisen terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta laskutettavaa hoitokäyntiä, peritään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu erillisen hinnaston mukaan.

2.6 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito

Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä kunnallinen hoito ja hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Hoito järjestetään sairaalassa tai sairaalan kirjoista poistamatta kotihoidossa.

2.7 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta

2.7.1 Maksulliset todistukset

Seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista ja lausunnoista peritään 50,80 €:

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- B-todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet, kuntoutustuki)
- Muut lausunnot etuuden hakemista varten
- E-lausunto
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat ei ole määrännyt asiakasta palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus asumispalvelupaikan hakemista varten
- Todistus verotusta varten
- Todistus autoveron alennusta varten
- Todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- Harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- Todistus veripalvelua varten
- Todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten
- Keltakuume- ja muu rokotustodistus
Maksu peritään kaikilta keltakuumerokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotuskorttiin, peritään myös alle 18-vuotiaalta
- Lausunto oikeustoimikelpoisuudesta tai muu lausunto oikeudenkäyntiä varten asiakkaan itsensä tai hänen edustajansa pyytämänä
- Muut asiakkaan tai hänen edustajansa pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta

Valmiiksi laadituista todistuksista ja lausunnoista peritään maksu, vaikka asiakas myöhemmin peruisi todistus-/lausuntopyyntönsä. Lausunto- ja todistusmaksut eivät kerrytä maksukattoa.

2.7.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus

Ajokorttitodistus 61 €/todistus. Todistusmaksun lisäksi peritään käynnistä käyntimaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanottokäynneistä.

2.7.3 Maksuttomat todistukset

Seuraavat hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot ovat maksuttomia:

- B-lausunto/todistus (esim. erityiskorvattavia lääkkeitä, sv-päivärahaa, kuntoutusta tai psykoterapiaa varten)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten, todistus työnantajaa varten lapsen sairaudesta tilapäistä hoitovapaata varten)
- Todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Joukkorokotustodistus
- Neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- Todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- Kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli puolustusvoimat on määrännyt/läettänyt asiakkaan palveluskelpoisuustutkimukseen.
- Kuolintodistus
- Matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- Todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- Todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta
- Todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- Todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- Todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi)
- Todistus työttömän terveystarkastuksesta, joka on ELY:lle/työvoimaviranomaiselle viranomaisen pyynnöstä annettava todistus
- Viranomaisen pyytämä lääkärinlausunto (esim. holhous- tai lastensuojeluasioissa)

2.8 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu

Henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa tai jota ei rinnasteta kunnan asukkaaseen, peritään enintään palvelusta kunnalle tai kuntayhtymälle aiheutuvien kustannusten suuruisen maksun, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Maksua ei kuitenkaan peritä:

- 1) tartuntatautilain 44 §:ssä (Kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluva rokotus), 45 §:n 1 momentissa (valtioneuvoston päättämä yleinen vapaaehtoinen rokotus) ja 47 §:ssä (pakollinen rokotus) tarkoitetuista rokotuksista;
- 2) yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitetusta kiireellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon määrättyistä lääkkeistä;
- 3) raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä.

Edellä mainitut 1-3 kohdat eivät koske henkilöä, jonka oleskelu Suomessa on tarkoitettu tilapäiseksi tai joka saa kustannuksiin korvausta muun lain nojalla tai vakuutuksen perusteella.

2.9 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle

CD- tai DVD-levyllä luovutettavista kuvantamisen tutkimuksista peritään maksu erillisen tuotehinnaston mukaisesti.

2.10 Sairaankuljetus

Potilas/kuntoutuja maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25 €. Maksu ei kerrytä maksukattoa.

Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa.

Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon.

2.11 Kelan matkakorvaukset (ei ole Siun soten asiakasmaksu)

Kela korvaa asiakkaiden matkat pääsääntöisesti halvimman käytettävissä olevan matkustustavan mukaan, ottaen huomioon potilaan tai kuntoutujan terveydentila.

Jos terveydenhuollossa katsotaan, että asiakas ei voi sairauden tai sen hetkisen terveydentilansa vuoksi käyttää yleisiä kulkuneuvoja voidaan matkasta aiheutuneet kustannukset korvata erityisajoneuvon (esimerkiksi taksi tai oma auto) kustannusten mukaisesti. Korvausta maksetaan matkasta lähimpään hoitopaikkaan sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan edullisimmalla käytettävissä olevalla matkustustavalla.

Jos asiakas on käyttänyt taksia ja matka on tilattu tilausvälityskeskuksesta, asiakkaan omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta on enintään 25 €. Lisätietoja ja mahdolliset muutokset Kela.fi.

3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

3.1 Lyhytaikainen laitohoito

Hoitopäivämaksu lyhytaikaisessa laitoshoidossa on 48,90 €/hoitopäivä, paitsi psykiatrian toimintayksikössä 22,50 €/hoitopäivä.

Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on 22,50 €/hoitopäivä.

Maksuja ei peritä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Maksuja ei peritä mielenterveyslain (1116/1990) 9 §:n perusteella järjestetyn tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua ei tarkkailun perusteella määrätä mielenterveyslain 8 §:ssä tarkoitettuun tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Hoitopäivämaksu peritään hoitoon tulopäivältä, sitä seuraavilta hoitopäiviltä ja laitoshoidosta lähtöpäivältä. Mikäli asiakas kuitenkin siirtyy välittömästi toiseen laitokseen tai Siun soten järjestämään asumispalveluun, lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy.

3.2 Päivä- ja yöhoidon maksu

Terveyskeskuksessa, sairaalassa tai sen toimintayksikössä, sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä (päivähoito) tai yöllä (yöhoito) olevalta peritään 22,50 €/vrk.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei peritä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisesta päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitettua suojatyöstä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

3.3 Kuntoutushoidon maksut

Kuntoutushoidon maksut 16,90 € /hoitopäivä

ks. tarkemmin kohta 6.5

3.4 Vuodeosastolla yöpyvä omainen

Vuodeosastolla yöpyvältä omaiselta peritään 20 € / vuorokausi ilman aterioita. Omaisen yöpyminen ei ole kaikilla vuodeosastoilla mahdollista.

Lastenosastolla yöpyvältä omaiselta peritään vain ateriamaksut. Rintaruokinnassa olevan lapsipotilaan äiti ei maksa aterioista. Muilta omaisilta peritään ateriamaksu voimassa olevan henkilökuntahinnan mukaisesti.

4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu (sosiaalihuoltolaki)

4.1 Tilapäiset ja lyhytkestoiset kotiin annettavat palvelut

- Kotihoidon arviointijakso 12 € /hoitopäivä
- Kotipalvelukäynti 21 €/ensimmäiseen täyteen tuntiin asti ja seuraavilta tunneilta 12 €/alkava tunti

Kotisairaanhoido/kotihoito

- Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti: 18,90 €/käynti
- Muun henkilön suorittama kotikäynti 12 €/käynti, mutta jos muun henkilön suorittamia kotikäyntejä on kolme (3) tai enemmän päivässä, peritään asiakasmaksua enintään 30 €/hoitopäivä.
- Tehostettu kotihoito 12 €/hoitajan kotikäynti
Jos tehostetun kotihoidon hoitajan kotikäyntejä on kolme tai enemmän päivässä, peritään asiakasmaksua enintään 30 €/hoitopäivä.
- Erikoissairaanhoidona järjestetty kotisairaalahoido:
13,50 € /hoitajan kotikäynti, mutta enintään 30 € päivässä hoitajan kotikäynneiltä.
18,90 €/lääkärin kotikäynti.

Erikoissairaanhoidon palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan polikliiniset vastaanotot: 11,40 €/hoitajavastaanottokäynti enintään kolmelta käynniltä kalenterivuodessa ja poliklinikalla tapahtuvalta lääkärivastaanotolta poliklinikkamaksu 41,20 €/käynti. Poliklinikkavastaanotot alle 18-vuotiaille ovat maksuttomia.

4.2 Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu

Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu on maksutonta.

4.3 Tukipalvelut

Kuntayhtymä perii maksun asiakassuunnitelmaan sisällyvistä tukipalveluina järjestettävistä tai asumispalveluun liittyvistä ateria-, vaatehuolto-, peseytymis-, siivous- ja turvapalveluista, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävistä palveluista sekä muista vastaavista asumista tukevista palveluista.

Tehostettuun palveluasumiseen liittyvistä palveluista ei peritä erillistä maksua.

4.3.1 Ateriapalvelu

1) Kotiin kuljetetut ateriat

Kotiin kuljetetusta aterialta asiakkaalta peritään 7,70 €/ateria (maksu sisältää kuljetuksen osuutta 1,50 €/ateria).

Velliateria 1,30 €/ateria (toimitetaan kotiin kuljetetun aterian mukana tai asiakas noutaa keittiöltä/tarjoilupisteestä)

2) Palvelukeskusateriat, tuetun asumisen, palveluasumisen ja ryhmäkotiasumisen ateriat

- kaikki päivän ateriat /pv 15,50 €
- lounas + jälkiruoka 6,20 €
- kevyt ateria, päivällinen 4,80 €
- välipala 2,10 €
- aamupala/ilta-pala /kpl 2,70 €

Jos palvelun tuottajan ateriapalvelumaksu on määritelty em. pienemmäksi, peritään asiakkaalta ostopalveluyrityksen Siun sotelta laskuttaman mukainen ateriahinta (koskee ostopalveluissa olevia asiakkaita, joiden osalta Siun sote perii maksun aterioista).

4.3.2 Turvapalvelut

Turvapalveluun liittyvän laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 25,00 €/käynti.

Turvapalveluun liittyvän lisälaitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 12,00 €/käynti.

Turvapalveluun liittyviä lisälaitteita ovat kaikki muut paitsi hälytyspainikkeen kevennyspainike ranteeseen tai kaulanauhaan sekä älykkään poistumistunnisteen väliovi -adapteri.

Turvapuhelinratkaisu 1, peruspaketti 36,30 €/kk

Turvapuhelinlaite liittymällä, hälytinpainike sekä turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta ja laitteiden huolto.

Turvapuhelinratkaisu 2: hinta 48,20 €/kk

Turvapuhelinlaite liittymällä, hälytinpainike, älykäs poistumistunniste yhteen oveen sekä turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta ja laitteiden huolto.

Lisähintaan

- Älykäs poistumistunniste lisäoveen 11,90 €/ovi/kk

Turvapuhelinratkaisu 3: hinta 52,10 €/kk

Paikannettava turvakello mahdollisuudella asettaa sallittu liikkumisalue, turvapuhelinlaite liittymällä, hälytinpainike sekä turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta asunnon sisältä tuleviin hälytyksiin ja laitteiden huolto. Asunnon ulkopuolelta tulevien hälytysten auttamistoiminnasta vastaavat asiakkaan läheiset.

Lisähintaan

- Toinen paikannettava turvakello (mahdollistaa sen, että toinen kello on aina latauksessa) 12,63 €/kk
- Lisämajakka 8,90 €/kk

Turvapuhelinratkaisu 4: hinta 55,15 €/kk

Hälytinpainike aktiivisuuden seurannalla, turvapuhelinlaite liittymällä sekä turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta ja laitteiden huolto.

Lisähintaan

- Vuodevahti 7,73 €/kk/kpl
- Langaton liikeaktiivisuussensori 17,80 €/kk/kpl
- Mett-e ympäristösensorit jääkaappiin, mikroaaltouuniin, suihkuun ja WC:hen 17,80 €/kk/kpl

Turvapuhelinratkaisu 5, yksilöllinen

Turvapalvelu voidaan räätälöidä asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Yksilölliset laiteratkaisut koostuvat hinnaston mukaisista laitemaksuista sekä turvahälytysten vastaanottomaksusta 23,10 €/kk. Osan lisälaitteista saa asentaa vain sähköasentaja. Asiakas maksaa itse asennuksesta ja laitteen pois ottamisesta syntyvät kulut.

Aktiivisuuden seuranta on mahdollista ottaa käyttöön ratkaisuvaihtoehtoisissa 1–5.

Auttamistoiminta järjestetään Siun soten toimesta turvapuhelinratkaisuissa 1–2 ja 4.

Turvapuhelinratkaisussa 3 ja 6 auttamistoiminta kuuluu asunnon sisältä tuleviin hälytyksiin. Yksilöllisesti räätälöidyissä ratkaisuissa auttamistoiminnasta sovitaan erikseen.

Turvapuhelinratkaisu 6: hinta 51,53 €/kk

Kaksi paikannettavaa turvakelloa mahdollisuudella asettaa sallittu liikkumisalue (mahdollistaa sen, että toinen kello on aina latauksessa), turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta asunnon sisältä tuleviin hälytyksiin ja laitteiden huolto. Asunnon ulkopuolelta tulevien hälytysten auttamistoiminnasta vastaavat asiakkaan läheiset.

Lisähintaan

- lisämajakka 8,90 €/kk

Turvalaitteet ryhmäkodeissa

Siun sote on varustanut ryhmäkodit turvalaitteilla (peruspaketti). Mikäli asiakas tarvitsee turvalaitteet käyttöönsä, hän maksaa ryhmäkodissa valvontamaksua 23,10 €/kk. Turvapuhelimen lisälaitteista, esim. älykäs poistumistunniste, asiakas maksaa laitehinnaston mukaisen maksun.

Samassa taloudessa asuvien henkilöiden turvalaitteet

Kun kaksi samassa taloudessa asuvaa henkilöä tarvitsevat molemmat turvapuhelinta, maksaa lisärannekkeen käyttäjä hälytinpainikkeesta 5,90 €/kk ja auttamistoiminnasta 23,10 €/kk. Lisärannekkeen käyttäjän palvelun hinta on 29 €/kk. Mikäli asiakas tarvitsee muita lisälaitteita, maksaa hän niistä laitehinnaston mukaisen maksun.

4.3.3 Seurantasoittopalvelu

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä seurantasoittopalvelusta erillistä maksua, vaan soittoaika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa. Muilta asiakkailta palvelusta peritään 23,10 €/kk (yli 10 soittoa/kk) tai 12 €/kk (1 - 10 soittoa/kk).

4.3.4 Kotihoidon kuvapuhelinpalvelu

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä suunnitelmaan perustuvasta kuvapuhelusta ja laitteesta erillistä maksua. Asiakkaan ja Siun soten ammattilaisen väliseen yhteydenottoon kuluva aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

4.3.5 Kauppapalvelu

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä suunnitelmaan perustuvasta kauppapalvelusta erillistä maksua, vaan käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Muilta asiakkailta maksu on 12 €/kerta.

4.3.6 Lääkkeiden kuljettaminen apteekista

Säännöllisen kotihoidon asiakkaalla lääkkeiden haku-/kuljetusaika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa. Palveluasumisessa palvelu sisältyy hoitomaksuun

Muilta kuin säännöllisen kotihoidon tai palveluasumisen asiakkailta peritään 12 €/kerta.

4.3.7 Lääkeannostelija

Lääkeannostelijan käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 25 €/käynti muilta kuin säännöllisen kotihoidon asiakkailta.

Säännöllisen kotihoidon asiakkailla lääkkeiden laittoon ja mahdollisiin hälytyskäynteihin käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Muilta kuin säännöllisen kotihoidon asiakkailta lääkeannostelijasta peritään 20 €/kk laitemaksua (ei sisällä lääkkeiden kuljettamista). Lääkkeiden viemisestä ja automaattiin laittamisesta peritään 12 €/käynti.

4.3.8 Saattajapalvelu

Maksu on 17,70 €/tunti.

4.3.9 Pyykkipalvelu

Ryhmäkodissa asuvan ja säännöllistä kotihoitoa saavan asiakkaan pyykkihuoltoon käytettävä aika huomioidaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Siun soten pyykkikoneen käyttömaksu muilta kuin ryhmäkodissa asuivilta on 2,50 €/kone.

4.3.10 Kylvetyspalvelu

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä erillistä maksua kylvetyspalvelusta. Kylvetykseen käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Muilta kylvetyspalvelusta peritään 12 €/kerta (ei sisällä kuljetusta).

4.4 Mielensterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykososiaaliset tukikäynnit

Kun asiakas ei asu tuetun asumisen yksikössä tai muussa asumispalvelussa, ja hänen kotiinsa järjestetään ohjausta, neuvontaa ja psykososiaalisia tukikäyntejä, ovat tukikäynnit asiakkaalle maksuttomia. Tätä sovelletaan, kun palvelu myönnetty terveydenhuoltolain 27 §:ään perustuen.

4.5 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu

Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Käytännössä matkahuollon linja-autotaksa/-maksu.

4.6 Kiertävä perhehoito

Mikäli kiertävää perhehoitoa käytetään säännöllisen kotihoidon asiakkaille, ja palvelusta on sovittu asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa, erillistä maksua ei peritä. Tällöin kiertävän perhehoidon palvelutunnit huomioidaan säännöllisen kotihoidon tuntimäärässä ja kuukausimaksussa.

Muut asiakkaat maksavat palvelusta asiakasmaksua seuraavasti:

Kiertävä perhehoitaja Hoitoaika / h / vrk	Kiertävän perhehoidon asiakasmaksu € / vrk / asiakas
≤ 6 h	12,00 €
yli 6 h – 12 h	18,00 €
yli 12 h – 24 h	28,00 €

4.7 Lyhytaikainen perhehoito, palveluasuminen ja hoito ryhmäkodissa

- Lyhytaikainen perhehoito, palveluasuminen tai hoito ryhmäkodissa tai pienryhmäkodissa
 Maksu sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut
 (maksusta hoivaa 80 %, ateriakustannuksia 11 % ja asumiskuluja 9 %) 32,40 €/vrk
- Osavuorokautinen perhehoito, palveluasuminen tai hoito ryhmäkodissa tai pienryhmäkodissa
 Maksu sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat
 (maksusta hoivaa 80 %, ateriakustannuksia 11 % ja asumiskuluja 9 %) 16,40 €/päivä tai yö

4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Maksu on 11,40 €/vrk omaishoitajalaisissa (973/2005) määritellyiltä vapaapäiviltä (poikkeus maksusta ks. kappale 6.4.4).

4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa

Kun kuntayhtymä on järjestänyt sosiaalihuoltolain 27 b §:n nojalla, tuen tarpeessa olevalle henkilölle päivittäin sitovaa huolenpitoa antavalle omaiselle tai läheiselle vapaata, maksu on 11,40 €/vrk.

4.10 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu ja sosiaalihoitolain mukainen pitkäaikainen asumispalvelu

Pitkäaikaisen asumispalvelun maksu peritään silloin, jos palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu peritään silloin, jos asiakas saa kotisairaanhoidon/kotisairaalahoidon/kotipalvelun/kotihoidon palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta.

Em. palvelujen kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen keskimääräisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan.

Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella vuokranantajalle ja voi lisäksi ostaa tukipalveluja kuten ateriapalveluja. Tukipalvelujen maksut ovat kappaleessa 4.3.

Tuetusta asumisesta voidaan periä maksu samoin perustein, mikäli palveluun kuuluu jatkuvasti ja säännöllisesti annettavaa kotipalvelua taikka muuta hoivaa ja huolenpitoa. Tuettuun asumiseen sisältyvästä tuesta ja ohjauksesta ei peritä maksua. (HE 129/2020 asiakasmaksulaiksi § 10 e)

4.10.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun kuukausimaksutaulukko

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 350 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

	Henkilö- määrä 1	Henkilö- määrä 2	Henkilö- määrä 3	Henkilö- määrä 4	Henkilö- määrä 5	Henkilö- määrä 6
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	588 €	1084 €	1701 €	2103 €	2546 €	2924 €

Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12

Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

4.10.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja pitkäaikaisen asumispalvelun asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronlaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

- elatusapu ja elatustuki

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea).

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä pitkäaikaisen asumispalvelun asiakkaalla perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

4.10.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja pitkäaikaisessa asumispalvelussa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Kun asiakas on siirtymässä pitkäaikaiseen asumispalveluun, huomioidaan entisen asunnon todellisia kustannuksia **enintään** seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitettulta vuokralaisen

irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövästike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

4.11 Ryhmäkodit

Palvelu muodostuu hoivasta ja hoidosta sekä erikseen hankittavista tukipalveluista. Asiakkaan maksettavat maksut koostuvat pitkäaikaisen palveluasumisen/jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan palvelun maksutaulukon ja määräytymisperusteiden (kappaleet 4.10.1 - 4.10.3) mukaisesti, tukipalvelujen maksuista ja ryhmäkotien ylläpitomaksusta.

4.11.1 Ryhmäkotien ylläpitomaksu

1) Ryhmäkotien ylläpitomaksu 30 €/asukas/kk:

Sisältää kodin yhteiset varusteet, kodin puhdistusaineet, wc-paperit, käsipyyhkeet ja turvalaitteet (ryhmäkodin yhteisessä käytössä oleva turvapuhelin + turvaranneke)

2) Ryhmäkotien ylläpitomaksu 59 €/asukas/kk:

Sisältää kodin yhteiset varusteet, kodin puhdistusaineet, yhteisten tilojen siivous, asuntojen viikkosiivous, wc-paperit, käsipyyhkeet ja turvalaitteet (ryhmäkodin yhteisessä käytössä oleva turvapuhelin + turvaranneke)

3) Ryhmäkotien ylläpitomaksu 120 €/asukas/kk (Senioripiha):

Sisältää kodin yhteiset varusteet, kodin puhdistusaineet, yhteisten tilojen siivous, asuntojen viikkosiivous, wc-paperit, käsipyyhkeet ja turvalaitteet (ryhmäkodin yhteisessä käytössä oleva turvapuhelin + turvaranneke)

5. Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut

Maksu määräytyy tämän kappaleen mukaan, jos palvelu on järjestetty sosiaalihuoltolain tai terveydenhuoltolain nojalla.

5.1 Palvelun pitkäaikaisuus

Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen, pitkäaikainen perhehoito, pitkäaikainen laitoshoido on kyseessä silloin, jos tehostetun palveluasumisen, perhehoidon, laitoshoidon/-palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

5.2 Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset

Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista.

Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalle vähintään 164 euroa kuukaudessa ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaalle vähintään 110 euroa kuukaudessa.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksulaissa tai –asetuksessa tarkemmin säädetään.

5.2.1 Pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiakasmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuksia (lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen, pitkäaikaiseen perhehoitoon ja pitkäaikaiseen laitoshoittoon siirtymistä enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitelta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa:

- kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta tai asumisesta ammatillisessa perhehoitokodissa aiheutuu (vähennettynä asumistuella)
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettun vuosiomavastuun suuruisena.

- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai päivätoiminnan maksua.

6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut

Asiakasmaksulaki 4 §, 14 §, asiakasmaksuasetus 33 §, L vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, L kehitysvammaisten erityishuollosta 591/1977

6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut

Vammaispalvelulain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisoljennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.
- vammaispalvelulain 11 §:n mukaiset tutkimukset (tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin)

Kehitysvammalain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)

- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta

6.2 Päivä- ja työtoiminta

6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Kuljetus päivätoimintaan: Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu (asiakasmaksuasetus 6 §).

Käytännössä matkahuollon linja-autotaksa/maksu.

Vammaispalvelulain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan:

• lounas (sis. jälkiruoan)	4,80 €
• päivällinen	4,80 €
• välipala	1,40 €
• aamupala	1,40 €

6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta, kesäkerhot, 16 vuotta täyttäneet

Erytishuoltolain mukaiseen päiväaikaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia.

Erytishuoltolain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa (myös kesäkerhot) asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan:

kaikki päivän ateriat /pv	9,15 €
• lounas + jälkiruoka	4,80 €
• kevyt ateria, päivällinen	4,80 €
• välipala	1,40 €
• aamupala/iltapala /kpl	1,40 €

6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset

6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut

Lyhytaikainen asuminen ja asumisen arviointijaksot (joiden kesto yhtäjaksoisesti enintään 1 kk):

- ylläpitomaksu (kun on oma huone) 16,30 €/vrk
lisäksi asiakas maksaa ylläpitomaksun aterioista käytön mukaan
- vammaispalvelulain perusteella järjestetty lyhytaikainen asumispalvelu ylläpitomaksu (ei omaa huonetta) 8,20 €/vrk
- Kehitysvammalain perusteella järjestetty lyhytaikainen asumispalvelu ylläpito päivähoidosta asumisyksikössä (noin 8 h): 8,20 €/päivä (sisältää ateriat).
Hinta koskee myös päiväkäynteinä toteutettavaa asumisvalmennusta.
Mikäli päivähoito (n. 8 h) korvaa työ- ja päivätoimintaa, peritään vain työ- ja päivätoiminnan ateriamaksut käytön mukaan (ks. kpl 6.1.2).

Em. ylläpitomaksuun sisältyy: yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet, sisustustarvikkeet, tarvikkeet

Kun asiakas solmii huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun

Kun asiakkaalla ei ole huoneenvuokralain mukaista vuokrasopimusta ja kun asumisen/asumisen arviointijakson arvioidaan palvelusuunnitelmassa kestävän yli kuukauden ajan, vuokraa ja muita asumiskuluja korvaavana ylläpitomaksuna peritään huoneen vuokraa ja muita asumiskuluja (sähkö, vesi, tv) vastaava summa. Tällöin muuta ylläpitomaksua asumisesta ei peritä. Ylläpitomaksu aterioista peritään kuitenkin käytön mukaan.

6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut

Ylläpitomaksu (aterioista) vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyssä asumispalvelussa, kun asiakas ei osallistu ruoan valmistamiseen

kaikki päivän ateriat /pv	9,15 €
• lounas + jälkiruoka	3,80 €
• kevyt ateria, päivällinen	3,80 €
• välipala	1,30 €
• aamupala/iltapala /kpl	1,30 €

Ylläpitomaksu (aterioista) vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyssä asumispalvelussa, kun asiakas osallistuu ruoan valmistamiseen *

kaikki päivän ateriat /pv	3,90 €
• lounas + jälkiruoka	1,50 €
• kevyt ateria, päivällinen	1,50 €
• välipala	0,50 €
• aamupala/ilta-pala /kpl	0,50 €

*Hintoihin sisältyy vain raaka-aineiden hinta (huomioitu KHO:N päätös 22.12.2014/3986, 186:2014)

Jos toimintayksikön ateriapalvelumaksu on määritelty pienemmäksi, peritään asiakkaalta ateriamaksu toimintayksikön määrittämän ateriakustannuksen mukaisesti (*tulee kyseeseen, kun asiakas on ostopalveluna järjestetyssä asumispalvelussa*).

6.3.4 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu

Vammaispalvelulain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu:

Asiakas maksaa itse vuokran, sähkö- ja vesimaksut (voivat sisältyä vuokraan), ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun.

Kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu:

Asiakas maksaa ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun. Lisäksi asiakas maksaa vuokran suoraan vuokranantajalle. Vuokraan sisältyy kiinteistön huoltomenot ja asukkaiden käytössä olevien yhteisten tilojen jyvitetty osuus. Lisäksi asiakas maksaa esim. sähkö- ja vesimaksut.

Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn pitkäaikaisen asumispalvelun ylläpitomaksuun sisältyy:

yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet, sisustustarvikkeet ja muut tarvikkeet.

Ylläpitomaksua ei peritä henkilökunnan antamasta hoivasta ja huolenpidosta. Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia vastaavia menoja eli sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa.

Kun asiakas solmii huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun.

Pitkäaikaisen asumispalveluasiakkaan omaan käyttöön jätetään käyttövaraa vähintään 164 €/kk nettotuloista. Käyttövaraa laskettaessa huomioidaan nettotulot ja tuloista tehtävät vähennykset, jotka on lueteltu kappaleessa 6.4.

Pitkäaikaisen asumispalvelun ylläpitomaksu enintään:

- Palveluasuminen, jossa ei yövalvontaa 32,60 €/kk
- Ympärivuorokautinen asumispalvelu 54,60 €/kk

6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito

6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksuna (asiaksmaksuasetus 21 §):

Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaan tulojen mukainen kuukausimaksu: maksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 110 € kuukaudessa. Maksua määrättäessä huomioitavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät kappaleessa 5.2.2 selvitetyin mukaan.

6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito

Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen perhehoidon ylläpitomaksun määräytymisperustetta ei ole säädetty asiaksmaksulaissa 1.7.2021 lukien. Asiaksmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotialle annettavaa osittaista ylläpitoa.

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksu, joka perustuu asiakkaan nettotuloihin. Ylläpitomaksu sisältää ateriat, asumisen ja perhehoitokodin yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet tms. Ylläpidon sisällöstä tarkemmin perhehoidon toimintaohjeessa.

Ylläpitomaksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 164 € kuukaudessa.

Pitkäaikaisen perhehoidon maksua täydestä ylläpidosta määriteltäessä huomioidaan seuraavat nettotulot:

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiaksmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa

- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

Jos asiakkaan tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuksia (lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä (Perhehoidossa olevan lapsilisä siirretään perhehoitajalle lapsesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen (lapsilisälaki 11 §)
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Tuloista tehtävät vähennykset

- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettun vuosiomavastuun suuruisena.
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.
- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana

- todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen perhehoitoon siirtymistä samoin perustein kuin kappaleessa 5.2.2

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai työ- ja päivätoiminnan maksua.

6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään lyhytaikaisessa laitoshoidossa maksu 48,90 €/hoitopäivä sisältää ateriat, majoituksen ja muut kulut hoidon ajalta. Asiaksmaksu peritään myös tulo- ja lähtöpäivältä.

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito

- Lyhytaikainen perhehoito/viikonloppuhoito
Sisältää ateriat, asumiskulut ja ylläpidon 32,40 €/vrk
- Osavuorokautinen perhehoito
Sisältää ateriat ja ylläpidon 16,40 €/päivä tai yö
(Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta)
- Asiakkaan kotona annettu lyhytaikainen perhehoito on maksutonta.

6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Kun kyse on kehitysvammaisten erityishuoltolain (519/1977) mukaisiin palveluihin oikeutetun asiakkaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta ylläpitomaksu on 11,40 €/vapaavuorokausi, mikäli hoito on järjestetty laitokseen, kodin ulkopuoliseen perhehoitoon tai asumispalveluun.

Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta, kun kyse on hänen omaan kotiinsa järjestetystä omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta.

6.5 Kuntoutushoidon maksut

Vammaiselle henkilölle terveydenhoitolain (1326/2010) 29 §:n 1 mom 7. kohdassa tarkoitettuna laitoshoidona annetusta kuntoutushoidosta tai kehitysvammaisten erityishuoltona annetusta kuntoutushoidosta peritään 16,90 € hoitopäivältä.

Em. maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

7. Lastensuojelun maksut

Asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §, L lapsen elatuksesta 704/1975

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksutonta. Asiakasmaksulain 7 §:ssä säädetysti maksu voidaan periä 4 §:n 4-kohdasta poiketen lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi.

7.1 Vanhemmilta perittävät maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.).

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän keskenään maksukyvyyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.).

Vanhemmalta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu; sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset. (L lapsen elatuksesta 2 §)

7.2. Lapselta tai nuorelta perittävä maksu

Kunta voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää elatusavut perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.). Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat:

- eläkkeet
- elinkorot

- elatusavut
- avustukset
- muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset

Lapsen /nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 1835,20 €/kk. (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.)

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §).

Vanhemmille määrättyt asiakasmaksut eivät kerrytä lapsen/nuoren itsenäistymisvaroja.

8. Muut maksut

8.1 Sosiaalipäivystys

Sosiaalipäivystyksen palvelut ovat maksuttomia.

8.2 Omien henkilörekisteritietojen tarkastusmaksu

Omien henkilötietojen tarkastusmaksut ja asiakirjamaksut peritään yhtymähallituksen hyväksymän erillisen tuotehinnaston mukaisesti.

9. Asiakasmaksujen alentamisperusteet

Perustuvat asiakasmaksulain 11 §:ään. Ks. myös kappale 1.3.

Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat, asiakasmaksun alentamiseen nähden ensisijaiset Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja asumistuki) on haettu.

Asiakasmaksun alentamista koskevassa toimeentulon vaarantumista arvioivassa laskelmassa voidaan huomioida seuraavia harkinnanvaraisia kustannuksia, mikäli asiakkaan ja häneen nähden elatusvelvollisen tulot ja varallisuus eivät riitä niitä kattamaan:

- ulosottoviranomaisen maksusuunnitelman mukainen kuukausierä
- kotiin jäävän pienempituloisen puolison menoja voidaan ottaa harkinnanvaraisena vähennyksenä huomioon siten, että hänen asumisensa pystytään turvaamaan hänen muuta toimeentuloaan vaarantamatta
- pitkäaikaisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa tuetussa asumisessa ja säännöllisen ja jatkuvan kotiin annettavan palvelun asiakkaalle taloudellinen tilanne ja varallisuus huomioon ottaen tavanomaista suuremmat lääkemenot kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena ja lisäksi ei-kelakorvattavat maksukattoon sisällyttömät lääkemenot/kliiniset ravintovalmisteet/perusvoiteiden kustannukset siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaalle tarpeelliseksi
- muut henkilökohtaisista tarpeista johtuvat tavanomaista suuremmat kustannukset

Viimeisin vahvistettu verotustodistus, tulotiedot, kuitit, tositteet ja pankin tiliotteet kaikista tileistä sekä mahdollinen Kelan toimeentulotukipäätös tulee esittää maksualennusta haettaessa.

Tarvittaessa maksualennushakemuksen käsittelemiseksi pyydetään sosiaaliohjaajan tai sosiaalityöntekijän lausunto.